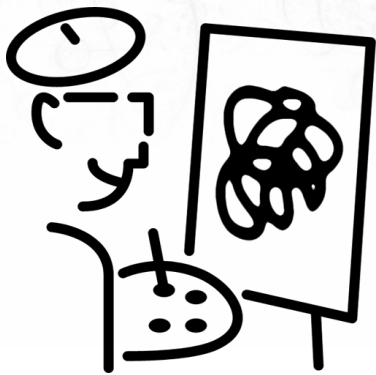

ARTGORITMY / P

EVOLUČNÍ ALGORITMY

Výstupy počítačového umění jsou typicky generovány jednoduchými algoritmy s numerickými parametry

funkční hodnoty rovnic, koeficienty transformací...

Další parametry lze zadávat interakčně

výběr barev, textur, parametrů štětce...

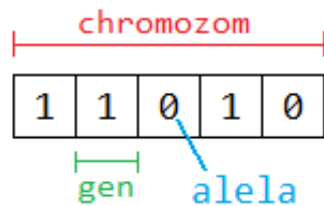
Pokud máme představu, jak má výstup vypadat, ale nevíme, jakými parametry k němu dospět

(nebo má-li být výstup neobvyklý a překvapující),

můžeme se s výhodou inspirovat

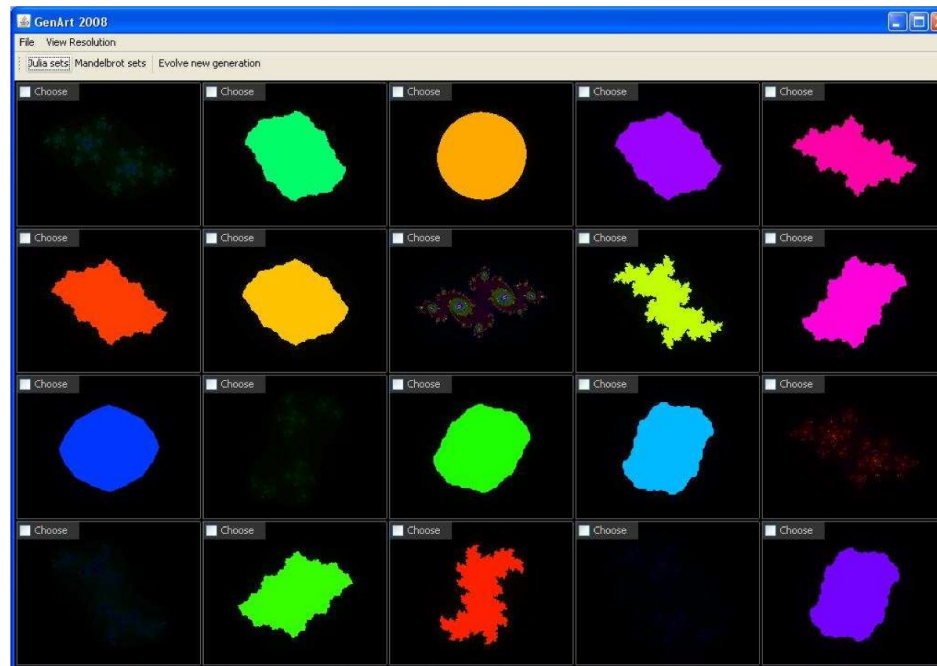
biologickými procesy

Genetické algoritmy

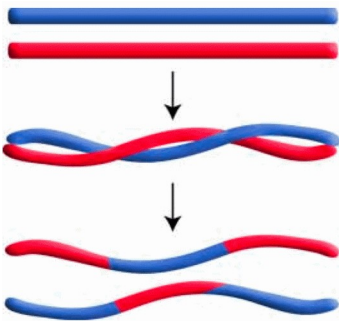
Parametrický prostor obrazu je popsán chromozomem s genetickou informací
= výčtem stavebních prvků obrazu

Počáteční stav populace může být generován náhodně nebo dle vhodných pravidel

➔ *Evofractal*

➔ *Evolvotron*

Výběr perspektivních jedinců je obvykle interakční – podle vkusu uživatele

ale může být i výstupem estetických algoritmů modelujících funkci „*fitness*“ chromozomu (v přírodě: přežití, šíření genů)

1-Point

Rodič 1
1 0 1 1 1 0 1 0

Rodič 2
1 1 1 0 1 0 0 1

Potomek 1
1 0 1 0 1 0 0 1

Potomek 2
1 1 1 1 1 0 1 0

2-Point

Rodič 1
1 0 1 1 1 0 1 0

Rodič 2
1 1 1 0 1 0 0 1

Potomek 1
1 0 1 0 1 0 1 0

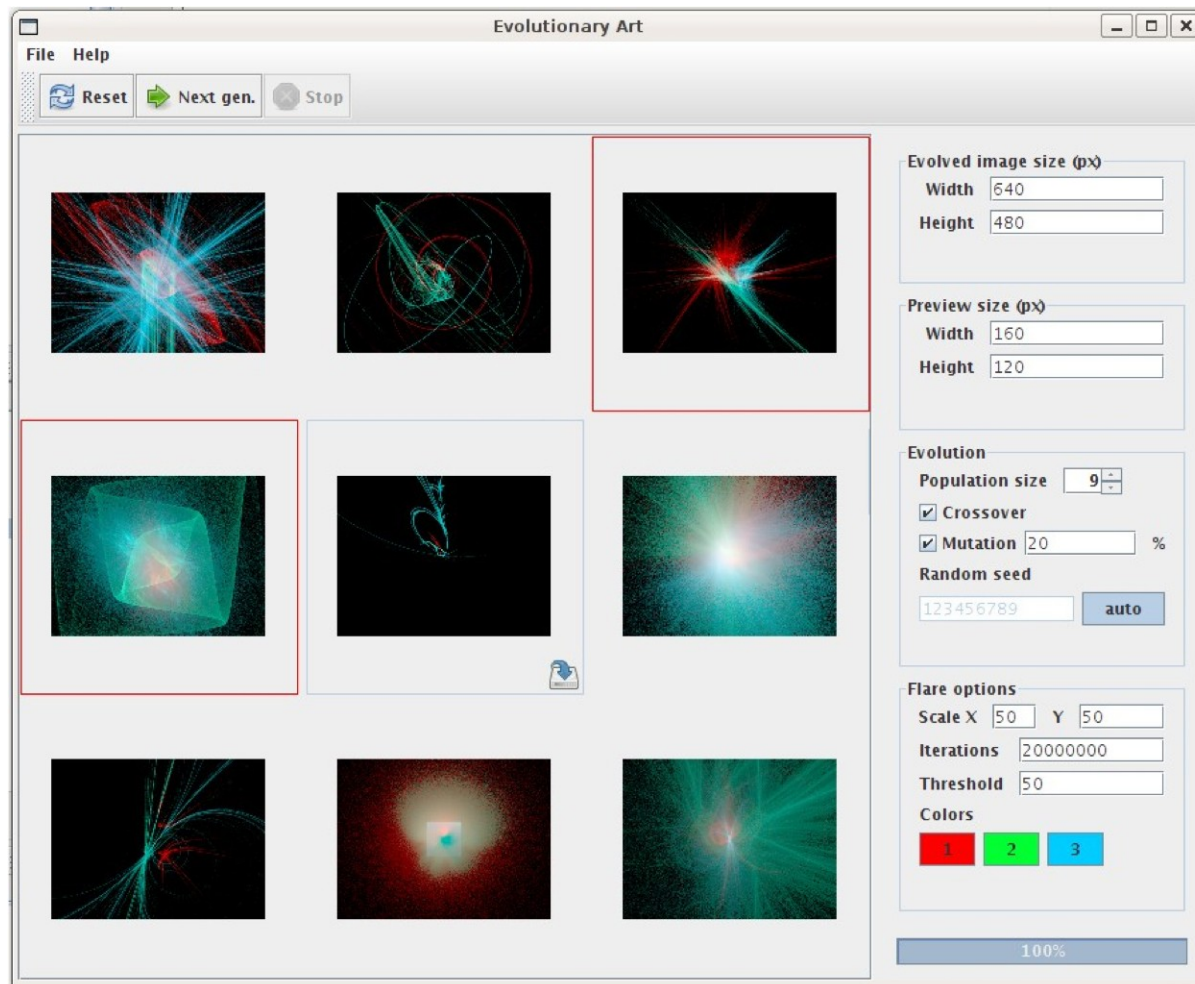
Potomek 2
1 1 1 1 1 0 0 1

Nové generace vznikají křížením

= kombinováním částí chromozomů vybraných jedinců (náhodně, rovnoměrně, intervalově...)

Proces výběru a křížení se opakuje

dokud není funkce *fitness* maximalizována nebo nedosáhneme-li daného počtu generací

Ukázka výběru rodičovské generace fraktálů IFS
v programu Jána Švece

Diverzitu populace lze obnovit mutacemi

= nezděděnými geny, které se mohou dále dědit

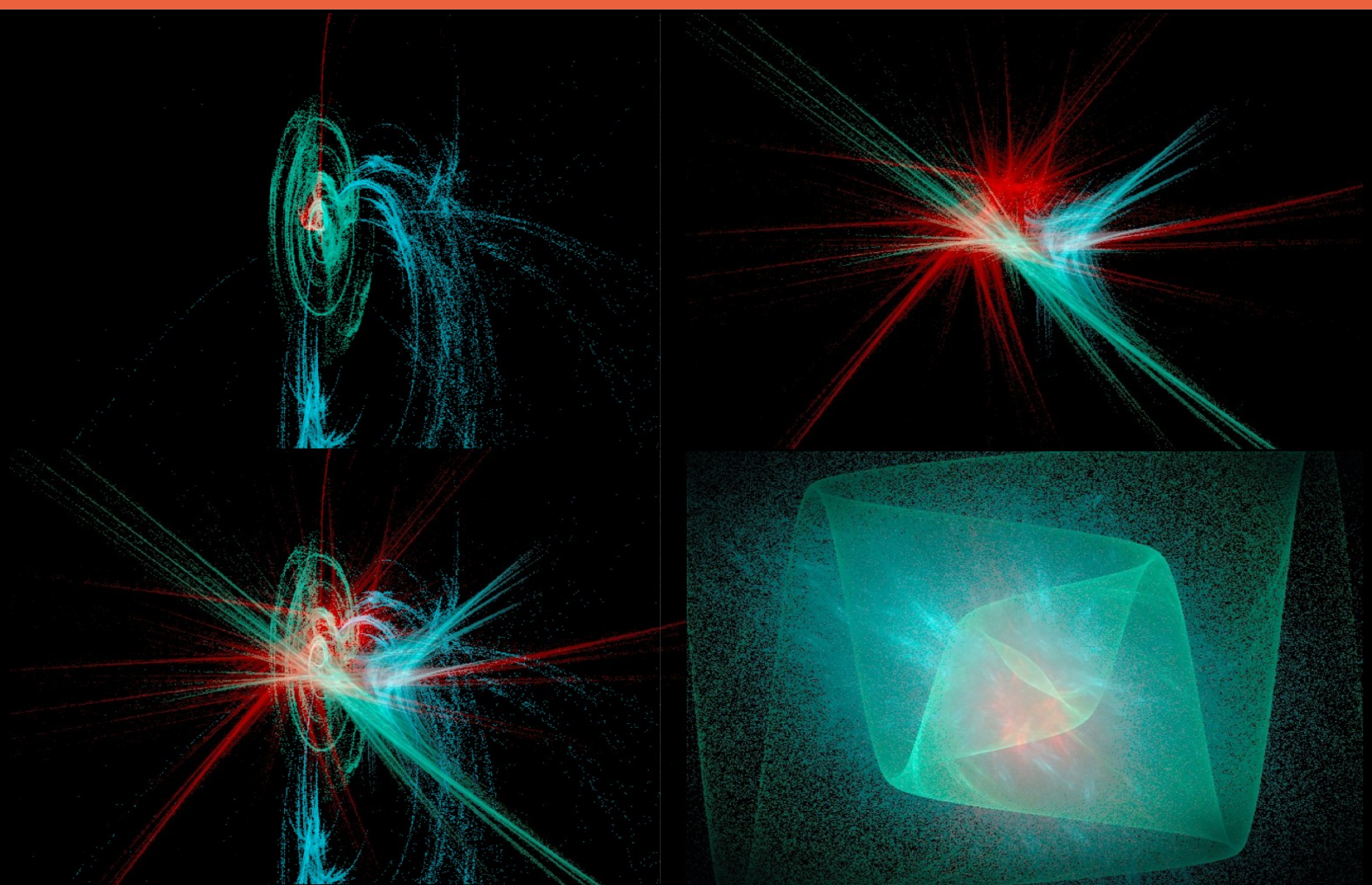
Mutace spočívá v nahrazení genu v chromozomu jiným (náhodným) genem

Mutace je dobré mít pod kontrolou — mohou být přínosné i degenerativní

Lze je provádět na vyžádání, ovládat řízenou pravděpodobností výskytu, omezit maximálním počtem v jedné generaci apod.

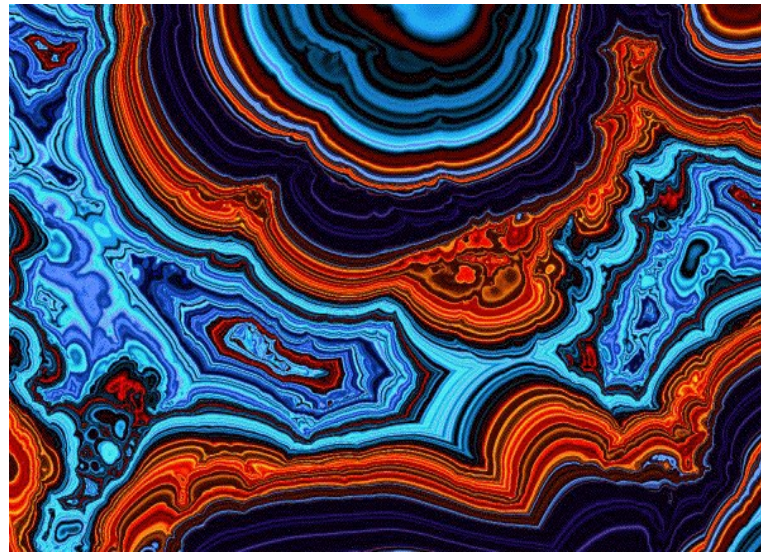
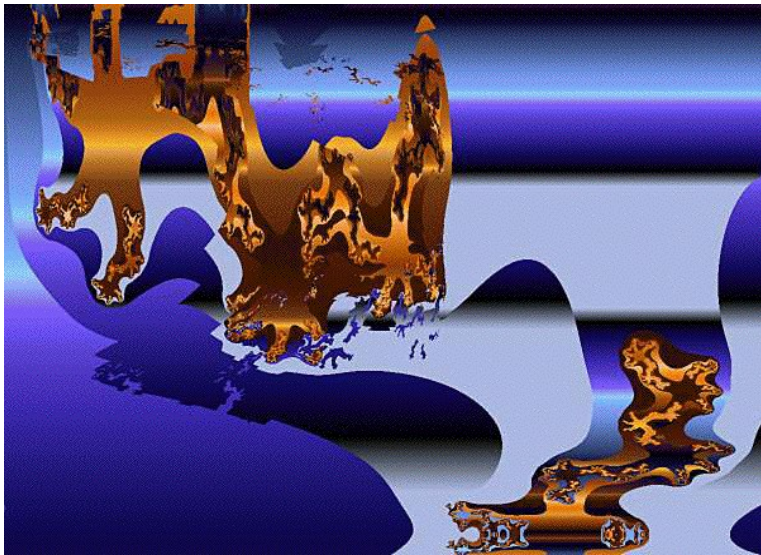
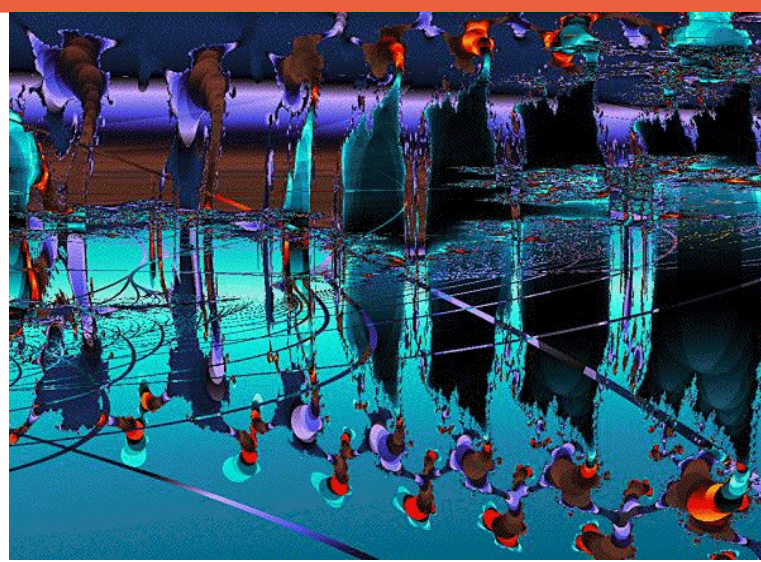
Mutace jsou vhodné tehdy, když křížení již nepřináší nic esteticky nového

Rozdílné výsledky efektu křížení a mutace

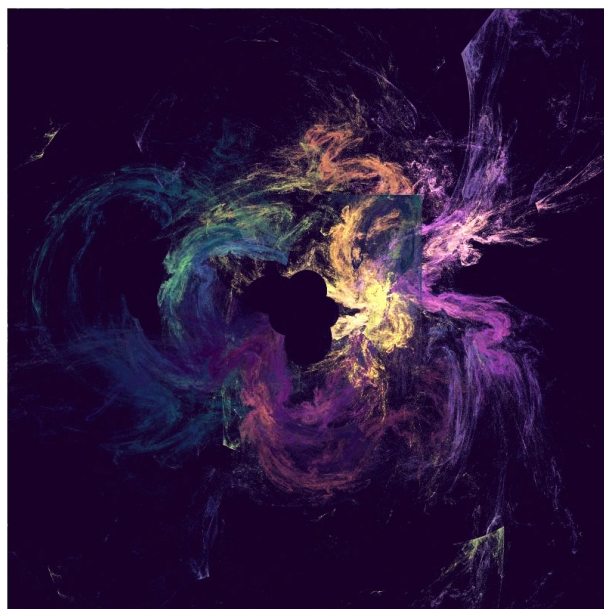
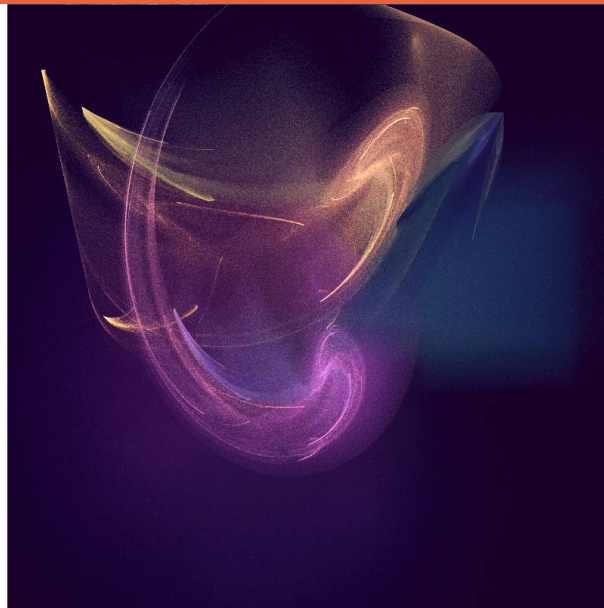
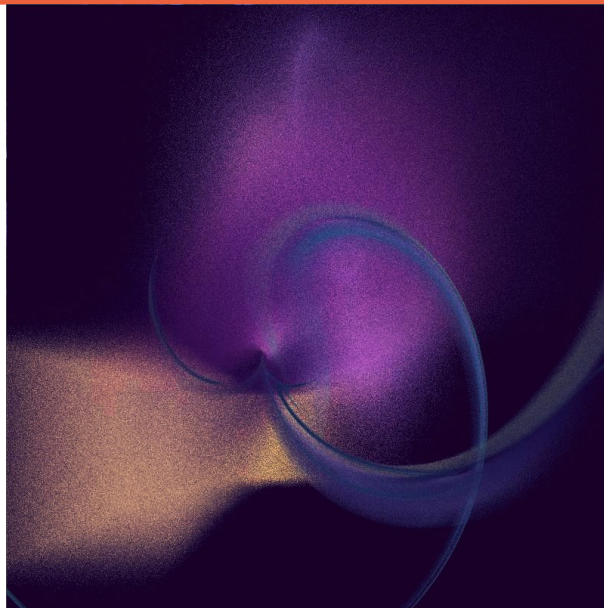

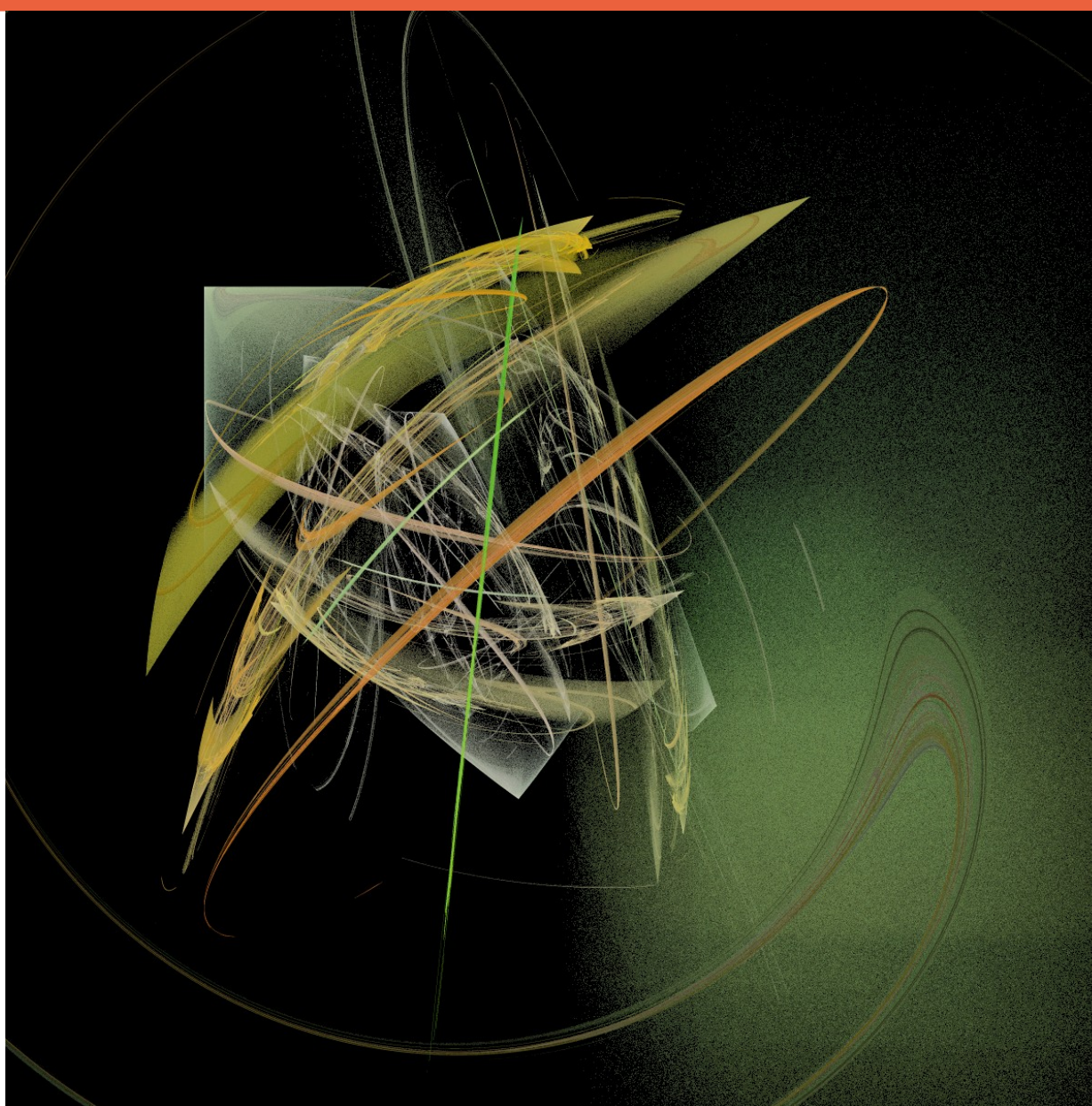
Genetické variace Mandelbrotovy množiny

S. Rooke

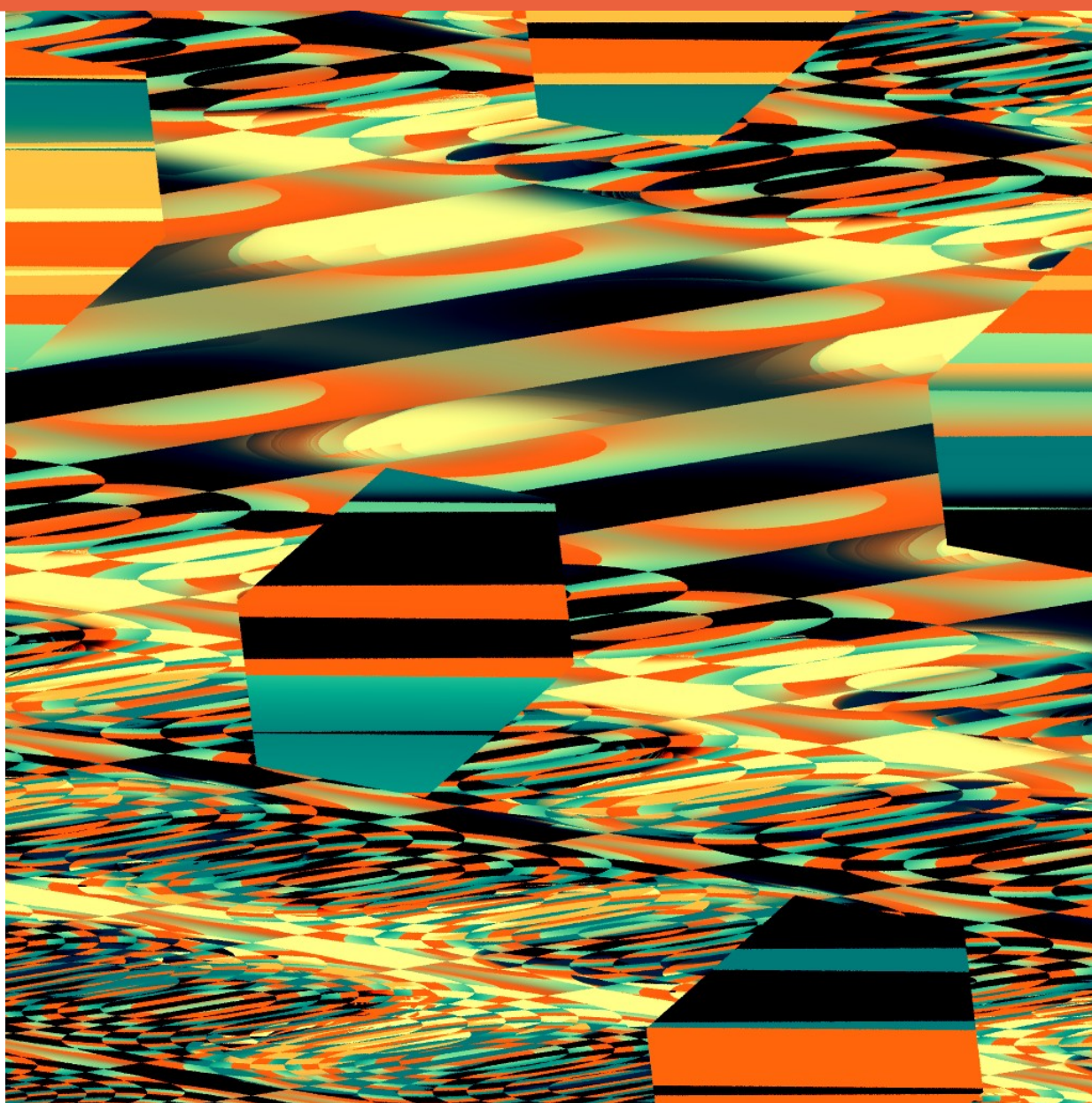

M. Tkáčiková

D. Buchta

V. Rylko

Algoritmus nemusí nutně produkovat generovanou estetiku

Genetické algoritmy lze využít např. pro výtvarné zpracování obrazu —

lze jimi automatizovat výtvarné techniky nebo nápodobu uměleckých stylů

Funkce *'fitness'* typicky hodnotí vygenerovanou populaci z pohledu efektivity pokrytí vstupního obrazu a míry shody barevné / tvarové informace

➔ ***ImageEvolver***

(a) Generation 1

(b) Generation 150

(c) Generation 300

(d) Generation 600

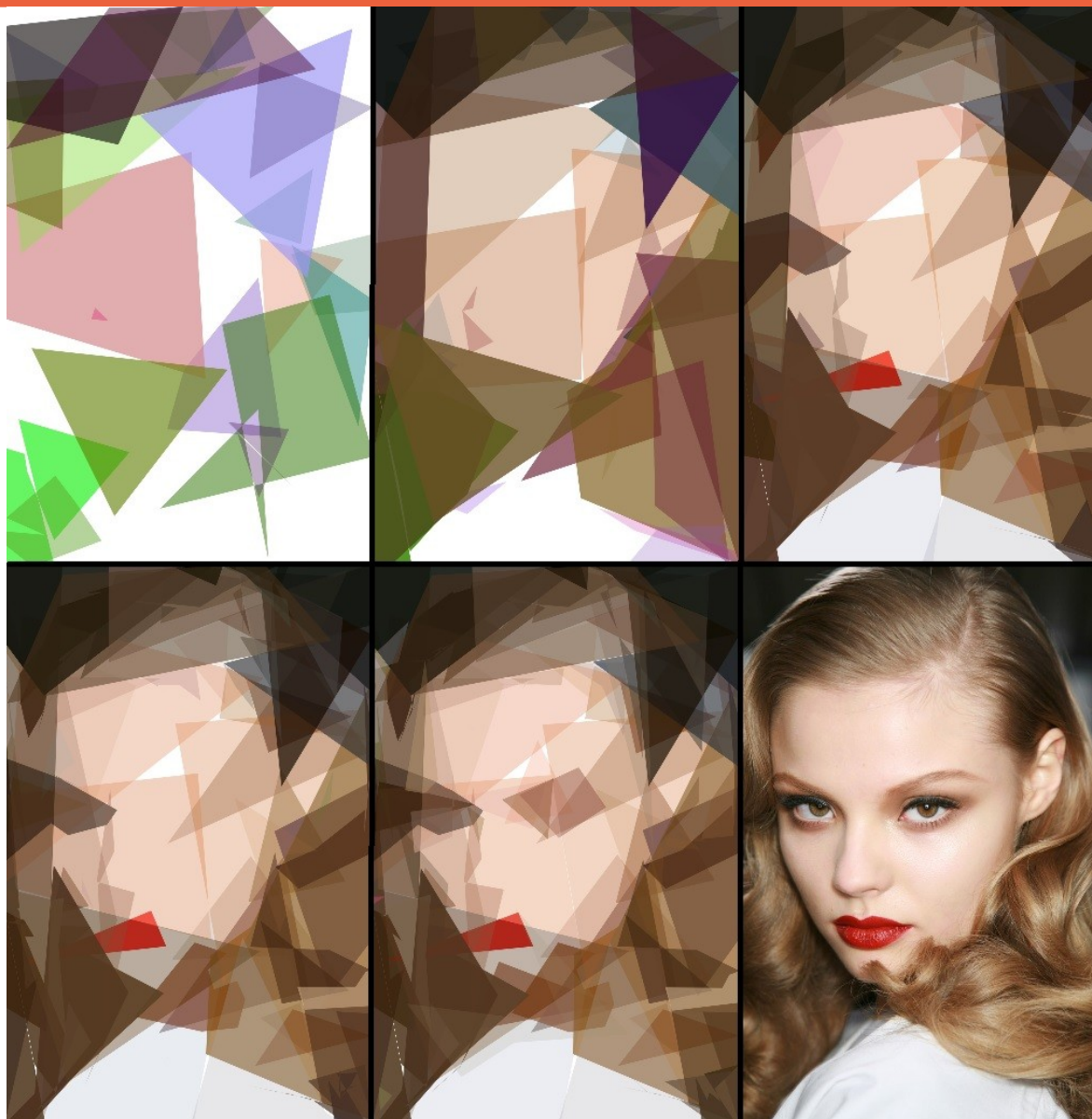

(e) Generation 900

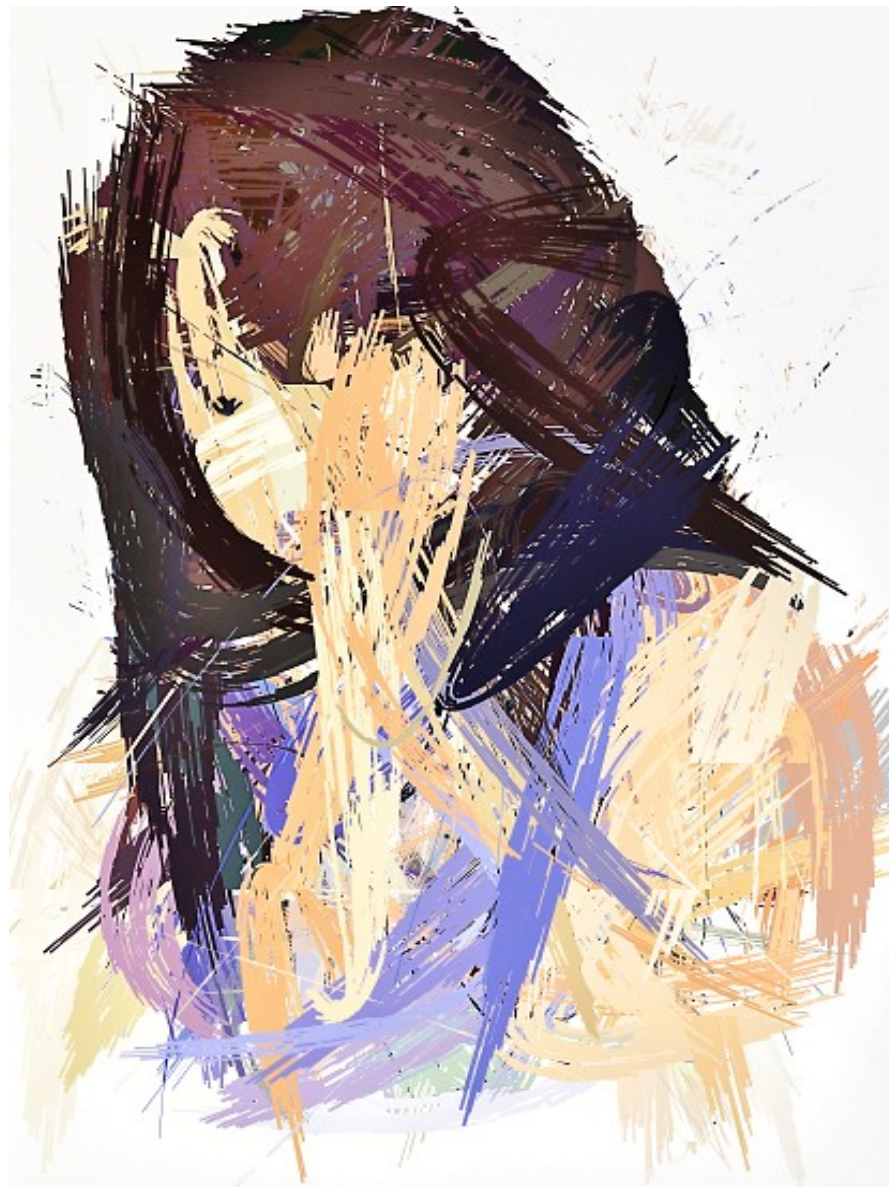
(f) Target

GA parameters: Base chromosome 600 circles (size 10-40), mask chromosome 250 circles (size 1-10), 128 fixed-colour palette, population size 160, crossover rate 100%, mutation rate 80%, tournament size 4, 2-point crossover.

V. Lazareva

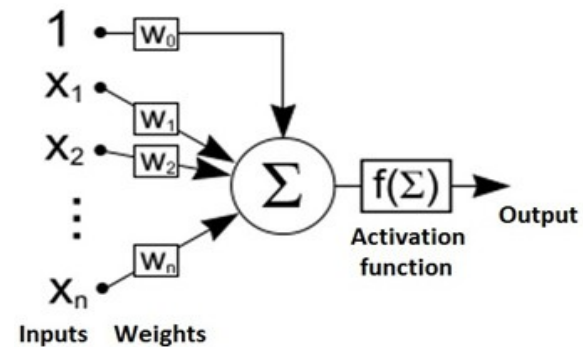
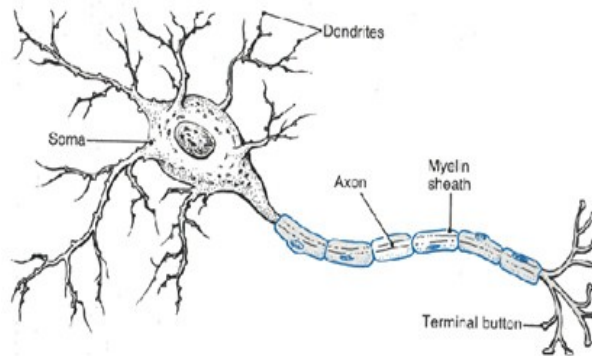

S. Bergen

Neuronové sítě

**Neurony v živých organismech =
buňky přijímající signály a reagující na ně**
(příjem pomocí dendritů, šíření pomocí axonů)

**Přijímaný signál je korigován vahami
a šířen do buňky, kde vzniká potenciál
Je-li dostatečně velký, buňka jej vyše dál**

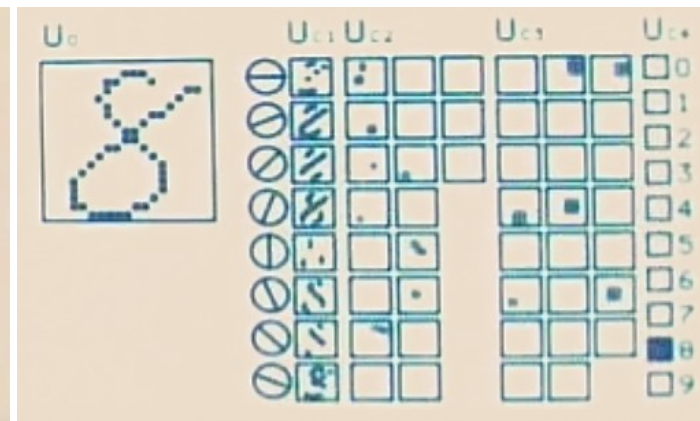
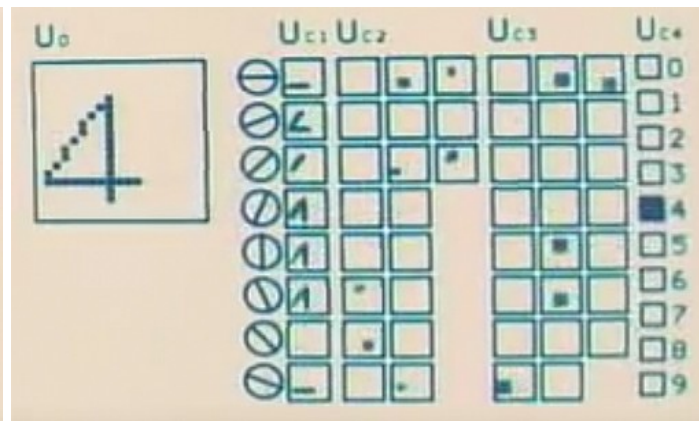
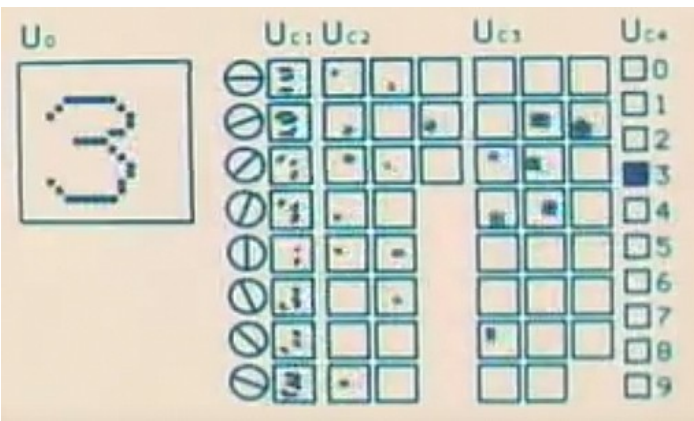
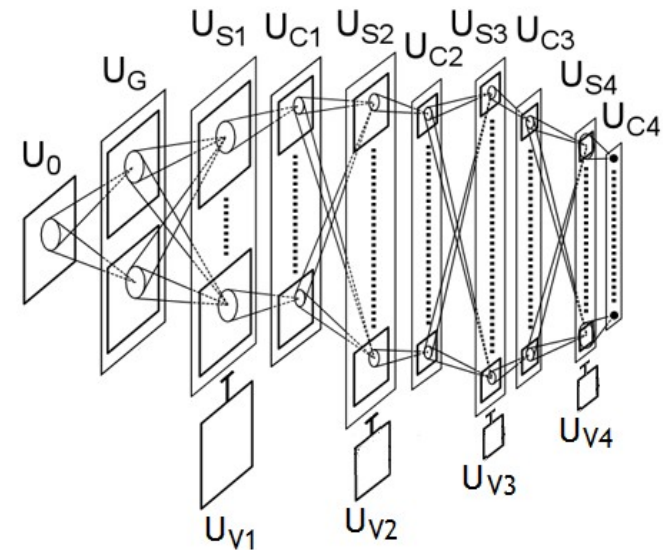
Aktivační funkce je typicky nelineární

**Umělé neuronové sítě
seskupují neurony do vrstev**

**Každá vrstva je zodpovědná
za konkrétní úkol**

Např. v počítačovém vidění:
detekce kontrastu a hran,
rozpoznání pozice a tvarů...

Výsledek = klasifikace
např. rozpoznání číslice

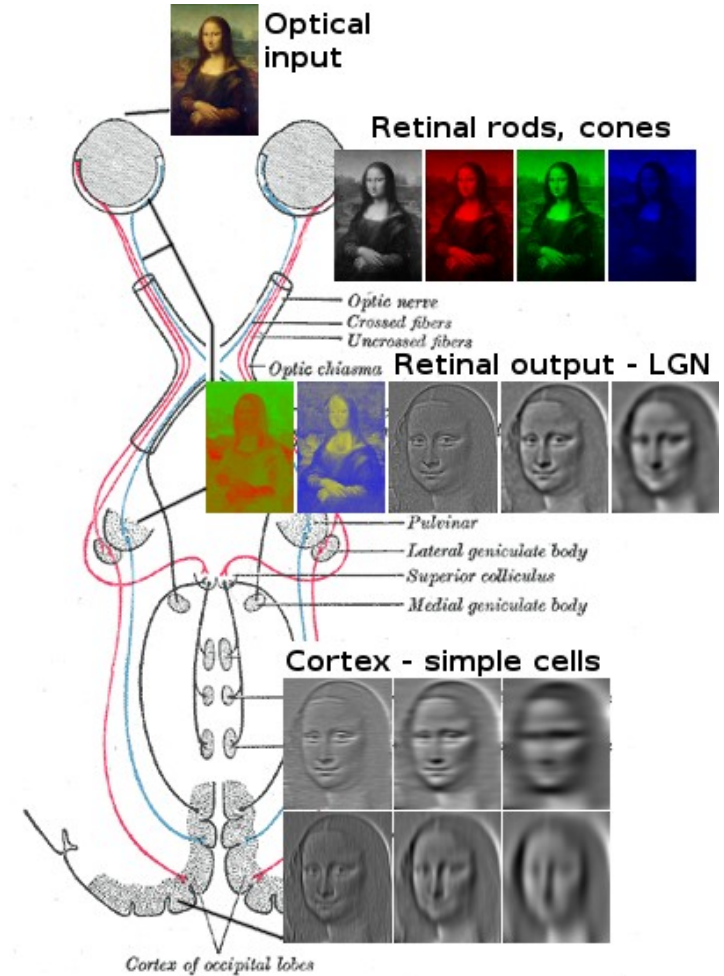
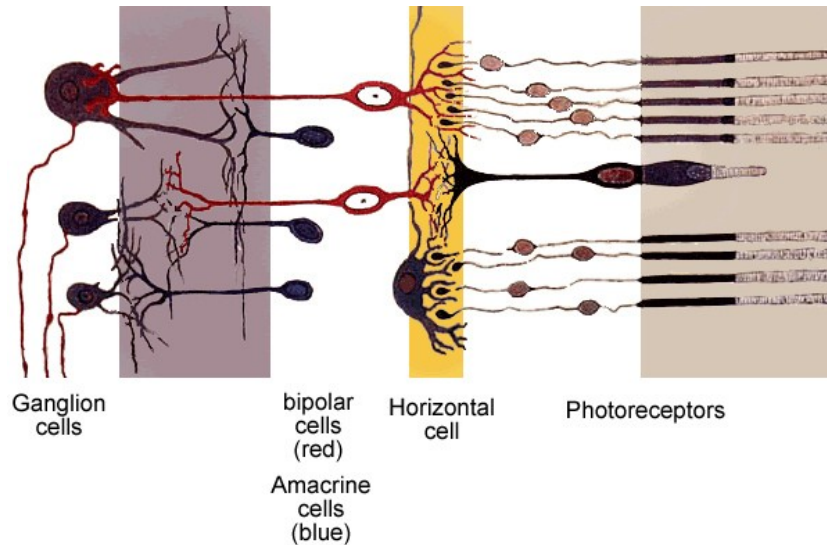

Princip učení – neurony si uchovávají
informaci o propustnosti signálu
v různém nastavení hodnot vah

Váhy = znalost

Příklad:

Rozpoznávání viděných objektů

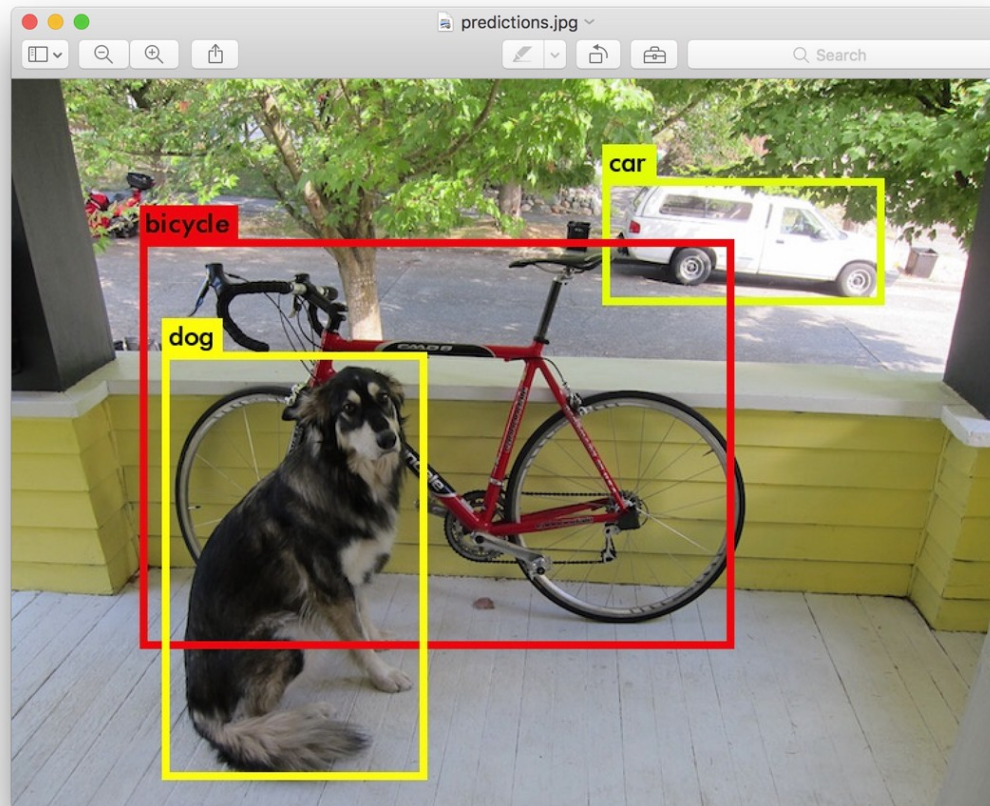
**Algoritmů učení je celá řada —
např. metoda ‚zpětného šíření‘ (*backpropagation*):**

- **Vybere se vzorek**
- **Neuronová síť provede klasifikaci**
- **Výsledek klasifikace se porovná
s očekávaným výstupem a vypočtou se
změny vah podle odchylky**
- **Váhy se od spodních vrstev nahoru
aktualizují a vybere se další vzorek**
- **Učení končí, když klasifikace odpovídá
očekávaným výstupům ($\pm$ tolerance)**

Typická aplikace počítačového vidění:

→ Popiš co vidíš na obrázku

když máš znalost, jak vypadá auto, kolo, pes

Kreativní aplikace počítačového vidění:

→ Hledej kde vidíš na obrázku psa

Neobvyklé výstupy zejm. pokud na něm žádný pes není

První pokusy: *DeepDream* (2015)

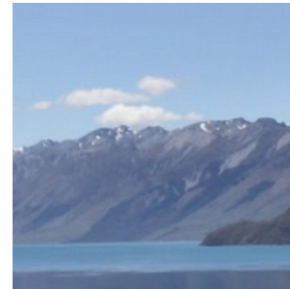
[→]

„Zpětné šíření“:
neupravují se váhy,
ale obrazová data

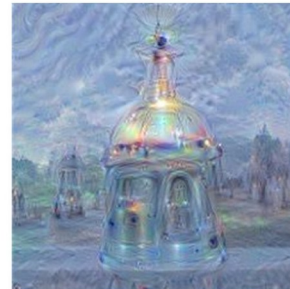
+ **zpětná vazba**

klasifikovaný obrázek
je zpracován znovu

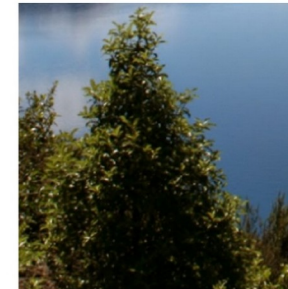
= cokoli v obrázku uvidíš,
to neustále zvýrazňuj

Horizon

Towers & Pagodas

Trees

Buildings

Leaves

Birds & Insects

P. Havelka

M. Rokosová

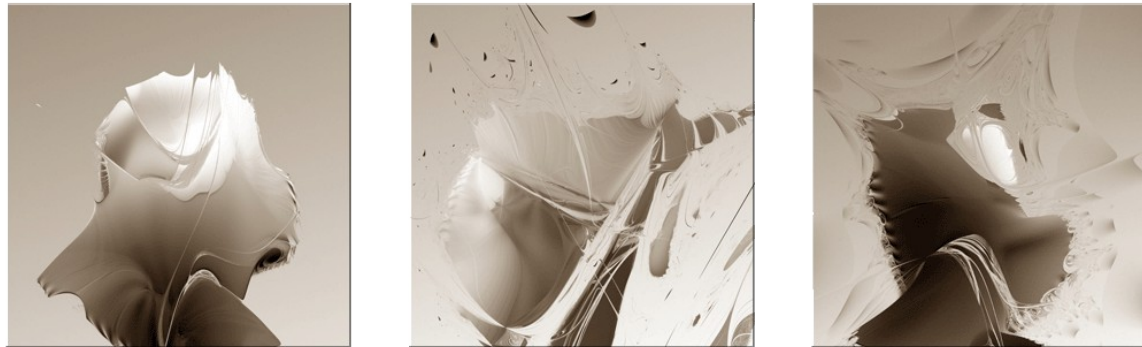

J. Kolářová

Zadání

Experimentujte s estetikou genetických algoritmů a neuronových sítí

Výstup

Výsledná grafika / série obrazů

ilustrující vývoj původní formy k nejlepšímu výsledku

nebo grafika vytvořená „archeologickými technikami“

DeepDream apod., ne AI, Midjourney, ChatGPT apod.